

**UCHWAŁA NR LVIII/493/23
RADY MIEJSKIEJ W MSZCZONOWIE**

z dnia 28 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Na podstawie art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), na wniosek Burmistrza Miasta Mszczonów uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Mszczonów stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Mszczonów.

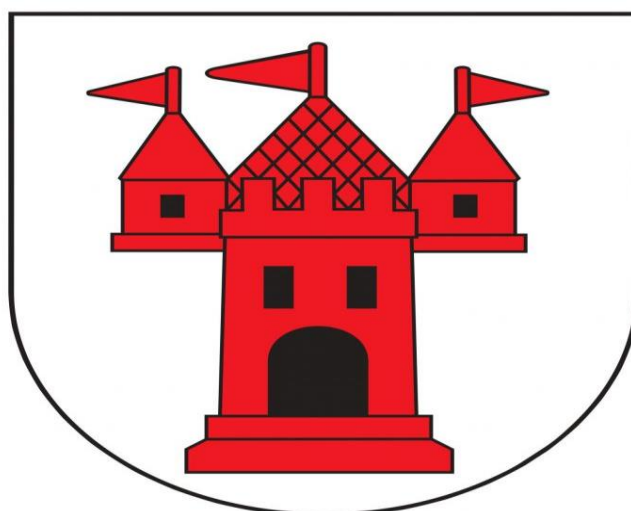
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Łukasz Koperski

Załącznik do uchwały Nr LVIII/493/23
Rady Miejskiej w Mszczonowie
z dnia 28 lutego 2023 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2023-2025

Mszczonów, luty 2023 r.

Spis treści:

I.	Wstęp.....	3
II.	Informacje ogólne.....	4
III.	Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodziny.....	4
IV.	Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Mszczonów	5
V.	Bezrobocie.....	6
VI.	Charakterystyka i analiza rodzin korzystających ze wsparcia Centrum Usług Społecznych	6
VII.	Problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej	8
VIII.	Liczba dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej	9
IX.	Organizacja wsparcia rodziny	12
X.	Analiza SWOT lokalnego systemu wspierania rodziny	12
XI.	Instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny.....	14
XII.	Asystentura rodziny	19
XIII.	Cel Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	24
XIV.	Harmonogram działań	27
XV.	Beneficjenci programu	32
XVI.	Źródła finansowania programu.....	32
XVII.	Realizatorzy programu	33
XVIII.	Monitoring i ewaluacja.....	33

I. Wstęp

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy a także umiejętności oceny sytuacji. Rodzina jest także pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym w życiu każdego dziecka. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Nadrzędnym celem polityki prorodzinnej jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju rodziny. By cel ten mógł być realizowany muszą zostać wykorzystane rozwiązania pozwalające zastąpić dominującą obecnie zasadę opiekuńczości państwa zasadą pomocniczości wobec rodziny. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększa jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną a także wyzwala potencjał rodziny.

Zaburzeniem prawidłowego funkcjonowania rodziny może być ubóstwo, bezrobocie, narkomania, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, przemoc. Stanowią one zagrożenia współczesnej rodziny i mogą prowadzić do wykluczenia społecznego.

Działania pomocowe skierowane do rodzin wymagają wielopłaszczyznowego postrzegania sytuacji osób i rodzin, interdyscyplinarnych rozwiązań i skoordynowanych działań. Stosowane metody nie powinny uzależniać od pomocy i koncentrować się na formie finansowej. Wykorzystywane powinny być formy merytoryczne pomocy np. działania wspierające, edukacyjne, terapeutyczne oraz aktywizujące. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Stąd też, założeniem Programu jest wsparcie rodziny już na etapie, kiedy pojawiają się problemy oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. Informacje ogólne

Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Mszczonów na lata 2023-2025 jest strategicznym dokumentem opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Mszczonów jest w szczególności Centrum Usług Społecznych. Jego podstawowym zadaniem jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej, jak również podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Pomoc koncentruje się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Zadania te wchodzi w zakres Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Mszczonów na lata 2023 – 2025 .

III. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach programu wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Mszczonów na lata 2023-2025 został opracowany i będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022 poz. 447 ze zmianami),
- Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1329 ze zmianami),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. 2021 poz. 2268 ze zmianami),

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. 2021 poz. 1249 ze zmianami),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1359 ze zmianami),
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 poz. 1700),
- Ustawę z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. Dz. U. 2022 poz. 1324 ze zmianami),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2020 poz. 2050 ze zmianami),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2021 poz. 1119 ze zmianami),
- Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Mszczonów na lata (t. j. Uchwała Rady Miejskiej w Mszczonowie Nr XLV 384/22 z dnia 30 marca 2022r.).

IV. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Mszczonów

Mszczonów – miasto w województwie mazowieckim, w powiecie żyrardowskim, położone nad rzeką Okrzeszą, na Mazowszu, siedziba gminy miejsko-wiejskiej Mszczonów.

Powierzchnia gminy wynosi ok. 152 km² i jest podzielona na 35 sołectwa. Liczba ludności na przestrzeni lat 2019-2022 wynosiła:

MIESZKAŃCY GMINY MSZCZONÓW (w osobach, zameldowanych na pobyt stały)			
	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Ogółem	11554	11 525	11 392

MIESZKAŃCY GMINY MSZCZONÓW (w osobach, zameldowanych na pobyt stały, według ekonomicznych grup wiekowych)			
	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Wiek przedprodukcyjny	2421	2409	2466
Wiek produkcyjny	6810	6755	6551
Wiek poprodukcyjny	2323	2361	2375

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli można stwierdzić, że liczba mieszkańców gminy Mszczonów na przestrzeni ostatnich kilku lat ulega systematycznemu zmniejszaniu.

V. Bezrobocie

Na podstawie danych uzyskanych z GUS ustalono ilość osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żyrardowie, zamieszkujących w gminie Mszczonów.

BEZROBOTNI MIESZKAŃCY GMINY MSZCZONÓW (w osobach – stan na dzień 31 grudnia)							
	+6201 6 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Bezrobotni ogółem	422	359	346	310	395	320	299

Biorąc pod uwagę liczbę wszystkich mieszkańców gminy Mszczonów można stwierdzić, że w 2021 r. bezrobotni stanowili 2,8 % populacji. Natomiast w porównaniu do osób w wieku produkcyjnym, których w 2021 r. było 6551, odsetek ten stanowi 4,8 %. Natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce w grudniu 2021 r. wyniosła 5,8 %, a w powiecie żyrardowskim 9,3 %.

VI. Charakterystyka i analiza rodzin korzystających ze wsparcia Centrum Usług Społecznych

Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie w 2022 r. objęło wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) **225 rodzin**, liczących w sumie **514 osób w rodzinach**.

Analiza porównawcza i diagnoza problemów społecznych na podstawie danych Centrum Usług Społecznych:

Najczęściej występujące problemy społeczne klientów korzystających z pomocy Centrum	Liczba rodzin korzystająca z pomocy					
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Ubóstwo	106	91	79	76	69	53
Bezrobocie	87	80	69	63	55	40
Niepełnosprawność	72	65	63	53	51	44
Długotrwała lub ciężka choroba	119	119	135	107	91	88
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	27	34	38	42	27	21
w tym: rodziny niepełne	16	18	14	17	18	15
rodziny wielodzietne	9	7	5	6	5	2
Alkoholizm	23	19	13	9	6	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa,	31	53	50	36	33	21
w tym potrzeba ochrony wielodzietności	16	17	18	13	10	11
Bezdomność	9	5	8	8	8	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	3	3	6	4	5
Narkomania	1	1	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	6	10	7	5	4	1

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		
0	1	2	3	
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	225	81	514
z tego o liczbie osób (z wiersza 1):	2	109	34	109
1	3	44	15	88
2	4	23	6	69
3	5	23	15	92
4	6	15	5	75
5	7	11	6	81
6 i więcej	8	79	36	298
w tym (z wiersza 1):	9	26	7	64
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	10	32	16	120
z tego o liczbie dzieci (z wiersza 8):	11	13	9	63
1	12	5	2	30
2	13	2	2	12
3	14	1	0	9
4	15	0	0	0
5				
6				
7 i więcej				

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI		
0	1	2	3	
w tym (z wiersza 1): RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	26	11	80
z tego o liczbie dzieci (z wiersza 16):	17	11	4	22
1	18	8	2	24
2	19	3	3	12
3	20	4	2	22
4 i więcej	21	30	10	60
w tym (z wiersza 1): RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	22	16	3	16
z tego o liczbie osób (z wiersza 21):	23	7	4	14
1	24	3	1	9
2	25	4	2	21
3				
4 i więcej				

Powyższe statystyki dają możliwość dokonania oceny sytuacji rodzin funkcjonujących na terenie miasta i objętych systemem pomocy społecznej, zarówno tych, które mają trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i tych, które z uwagi na doświadczane przez siebie problemy (tj. uzależnienia, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie) są zagrożone tego rodzaju niewydolnością.

Ponadto analiza danych zgromadzonych przez Centrum w powyższym obszarze daje możliwość określenia potrzeb w zakresie realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny.

VII. Problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego jest jedną z przyczyn korzystania z pomocy finansowej Centrum.

Rok udzielenia pomocy finansowej	Liczba rodzin, korzystająca z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	Liczba rodzin korzystająca z pomocy ogółem
2017 r.	27	404
2018 r.	34	414
2019 r.	38	365
2020 r.	42	258
2021 r.	27	226
2022 r.	21	225

Dane z powyższej tabeli wskazują, że liczba rodzin, korzystających z pomocy Centrum w latach 2017-2022 ulega nieznacznym zmianom – początkowo spadała, to m.in. efekt programu „500+”, a od 2021 r. utrzymuje się na stałym poziomie.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym.

Problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym ujawniają się często w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, wartości i norm. W wielu sytuacjach dzieci pozostawione są same sobie. Odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikt z prawem, co niejednokrotnie stanowi przyczynę umieszczenia dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub resocjalizacyjnych.

Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

W skrajnych przypadkach bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zachodzi konieczność zorganizowania opieki nad dzieckiem poza rodziną biologiczną i umieszczenia go w pieczy zastępczej.

VIII. Liczba dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka — w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka — w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka — w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do ww. wydatków zalicza się: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, dodatek do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie przyznane w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki. W pieczy zastępczej przebywało w 2022r. **19 dzieci**, za które, zgodnie z zapisami ustawy, naliczono odpłatność w wysokości:

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Wydatk i		
		10%	30%	50%
Rodzina zastępcza spokrewniona	10	2198,24 zł	0	32287,50 zł
Rodzina zastępcza niezawodowa	0	0	0	0
Rodzina zastępcza zawodowa, w tym specjalistyczna	0	0	0	0
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0
Rodzinny dom dziecka	6	2144 zł		13258,74 zł
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	3	1237,16 zł	13253,03 zł	30930,60 zł

Placówka opiekuńczo- terapeutyczna				
Razem				

W sumie w 2022 roku gmina **M s z c z o n ó w** poniosła wydatki z tytułu pobytu **19** dzieci w pieczy zastępczej w wysokości: **99 229,24 zł**.

Dane wskazują, że liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej cały czas wzrasta, co wiąże się ze zwiększeniem kosztów na realizację tego zadania.

Dane dotyczące liczby dzieci, które w latach 2017-2022 opuściły pieczę zastępczą oraz powody jej opuszczenia przedstawia poniższa tabela.

	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą	4	0	0
Powody opuszczenia pieczy	4- dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych - dziecko zostało przysposobione - dziecko usamodzielniało się i opuściło pieczę zastępczą	- dzieci usamodzielniało się i opuściło pieczę zastępczą - dziecko wróciło pod opiekę rodziców biologicznych - dziecko zostało przysposobione	- dzieci wróciło pod opiekę rodziców w biologicznych - dzieci usamodzielniało się i opuściło pieczę zastępczą

IX. Organizacja wsparcia rodziny

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa dokonuje również podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
1) Profilaktyka 2) Wspieranie rodziny	1) Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna 2) Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej 3) Adopcja	
- Asystent rodziny - Placówki wsparcia dziennego - Rodziny wspierające - Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	- Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka - Placówki opiekuńczo-wychowawcze - Usamodzielnienie - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator) - Rodziny pomocowe	- Ośrodek adopcyjny - Regionalna placówka - Opiekuńczo terapeutyczna - Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

X. Analiza SWOT lokalnego systemu wspierania rodziny

Analiza strategiczna SWOT pozwala na zbadanie i przeprowadzenie całościowej oceny zdolności do działania w konkretnym otoczeniu. Punktem wyjścia jest ocena wewnętrznych możliwości (mocnych stron - Strength) i ograniczeń (słabych stron - Weaknesses), które następnie konfrontuje się z oceną zewnętrznych możliwości wykorzystania pojawiających się szans (Opportunities) oraz minimalizacji skutków ewentualnych zagrożeń (Threats).

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny ▪ Dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe ▪ Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny ▪ Baza instytucji wspierających rodzinę, w szczególności: Policja, CUS, GKRPA, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ▪ Zatrudnienie asystentów rodziny <ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie miasta ▪ Prowadzenie na terenie miasta zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży ▪ Funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia na terenie miasta ▪ Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły ▪ Szeroka oferta zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę ▪ Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym ▪ Brak mieszkań chronionych ▪ Brak rodzin wspierających ▪ Niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi ▪ Zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych ▪ Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych ▪ Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie ▪ Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. ▪ Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych ▪ Brak współdziałania rodziców w zakresie psychoedukacji dzieci ▪ Brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa

	specjalistycznego
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, pozabudżetowych ▪ Regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie ▪ Pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziny wspierającej <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie nowych form pracy z rodziną, w tym usług terapeuty rodzinnego i prawnika ▪ Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ubożenie społeczeństwa i osłabienie funkcji opiekuńczej rodziny ▪ Zjawiska niepożądane (m. in. przemoc, uzależnienia) ▪ Niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpad więzi rodzinnych ▪ Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży ▪ Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukacja rodziców ▪ Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania ▪ Bogata oferta szkoleń i innych możliwości podnoszenia kwalifikacji przez kadrę zajmującą się problemami rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne ▪ Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej <ul style="list-style-type: none"> ▪ Demotywacyjny charakter przyznawania świadczeń społecznych ▪ Ograniczenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ▪ Obojętność społeczności lokalnej wobec problemów konkretnych osób i rodzin

XI. Instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny

Na terenie gminy Mszczonów funkcjonuje wiele podmiotów działających w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. W tabeli poniżej zestawiono dane o formach pomocy oferowanej dziecku i rodzinie zebrane od lokalnych instytucji.

NAZWA INSTYTUCJI	DANE TELEADRESOWE	DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUCJI UKIERUNKOWANA NA POMOC DZIECKU I RODZINIE
CENTRUM USŁUG SPOLECZNYCH	ul. Grójecka 45 96-320 Mszczonów tel. 46/857-12-73	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wsparcie finansowe ✓ Praca socjalna ✓ Poradnictwo psychologiczne, ✓ Trening budowania relacji rodzinnych ✓ Indywidualny trening kompetencji społecznych życiowych i rodzicielskich ✓ Asystentura rodzin ✓ Pomoc w formie dożywiania ✓ Zapewnienie schronienia osobom potrzebującym ✓ Monitorowanie sytuacji w rodzinie przez pracowników socjalnych ✓ Sporządzanie wniosków w celu skierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe ✓ Sporządzanie wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka

<p>MSZCZONOWSK I OŚRODEK KULTURY</p>	<p>ul. Warszawska 33 96-320 Mszczonów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prowadzenie edukacji kulturalnej dzieci, młodzieży i dorosłych; ✓ doskonalenie pracowników i instruktorów kultury oraz nauczycieli; ✓ prowadzenie prac nad nowymi formami upowszechniania kultury oraz ich wdrażanie; ✓ świadczenie usług z zakresu kultury; ✓ organizowanie kursów i szkoleń; ✓ organizowanie imprez artystycznych dla mieszkańców miasta i gminy oraz organizacja imprez zleconych i okolicznościowych; ✓ organizowanie własnych form amatorskiego ruchu artystycznego takich jak zespoły muzyczne, taneczne, teatralne i inne; ✓ popularyzowanie i promowanie
---	---	---

		<p>twórczości artystycznej;</p> <p>✓ organizowanie lokalnego rynku kultury.</p>
KLUB SENIORA „ZŁOTA JESIEŃ”	<p>ul. Tarczyńska 31 96-320 Mszczonów</p>	<p>✓ Wsparcie dla Seniorów powyżej 60 roku życia, którzy mogą spędzić czas w miłym towarzystwie i przyjaznej atmosferze</p> <p>✓ warsztaty tematyczne,</p> <p>✓ spotkania ogólne: prelekcje, odczyty, wycieczki wizyty studyjne, imprezy okolicznościowe, spotkania integracyjne udział w ogólnodostępnych lub dedykowanych imprezach artystycznych, kulturalnych i sportowych, itd.,</p> <p>✓ inne formy rozwoju, rekreacji i wypoczynku.</p>
KLUB „SENIOR +”	<p>ul. Tarczyńska 54/62 ul. Jeżynowa 4 96-320 Mszczonów</p>	
KOMISARIAT POLICJI	<p>ul. Warszawska 77 96-320 Mszczonów</p>	<p>✓ Monitorowanie sytuacji w rodzinach przez dzielnicowych</p> <p>✓ Podejmowanie interwencji i sporządzanie dokumentacji z ich przebiegu</p> <p>✓ Wszczywanie postępowań karnych wobec sprawców przemocy</p> <p>✓ Sporządzanie wniosków w celu</p>

		skierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe
GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH (GKRPA)	ul. Plac Marszałka Piłsudskiego 1 96-320 Mszczonów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przyjmowanie zgłoszeń o przypadku nadużywania alkoholu ✓ Wzywanie na rozmowę osób nadużywających alkoholu i motywowanie ich do leczenia ✓ Kierowanie osób na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego ✓ Kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia przez sąd obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego ✓ Inicjowanie działań na rzecz kreowania właściwych postaw wobec uzależnień i przemocy
TERAPEUTA DS. UZALEŻNIEŃ	ul. Tarczyńska 31; 96-320 Mszczonów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prowadzenie konsultacji edukacyjno-motywujących w tematyce uzależnienia od alkoholu nakierowanych na motywowanie do leczenia oraz wspierania abstynencji po zakończonym leczeniu odwykowym dla osób uzależnionych od alkoholu ✓ Prowadzenie konsultacji terapeutycznych dla osób pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu i ich

		rodzin oraz rodzin dotkniętych problemem przemocy ✓ Udzielane są porady prawne
ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	ul. Grójecka 45 96-320 Mszczonów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Koordynowanie i integrowanie działań instytucji wchodzących w jego skład ✓ Podejmowanie działań w zagrożonych przemocą środowiskach rodzinnych <ul style="list-style-type: none"> ✓ Upowszechnianie informacji w środowisku lokalnym dotyczących dostępu do instytucji, osób i działań pomocowych ✓ Powoływanie grup roboczych, których głównym zadaniem jest planowanie i organizowanie konkretnych działań pomocowych dla indywidualnych środowisk dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”
PUNKT NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ (w MOK MSZCZONÓW)	ul. Warszawska 33 96-320 Mszczonów	✓ Pomoc prawna
PLACÓWKI OŚWIATOWE		

MIEJSKIE PRZEDSZKOLE NR 1	96-320 Mszczonów, ul. Tarczyńska 28 . 46/857-16-68	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Konsultacje i porady dla rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze ✓ Systematyczne prowadzenie diagnozy zjawisk związanych z dysfunkcją społeczną poprzez rozmowy, obserwację oraz inicjowanie odpowiednich form wsparcia ✓ W szkołach i niektórych przedszkolach pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów ✓ W szkołach prowadzone są zajęcia z uczniami w ramach programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych i wychowawczych
PUNKT PRZEDSZKOLNY W PIEKARACH	Piekary ul. Piekarska 47 96-323 Osuchów	
PUNKT PRZEDSZKOLNY W OSUCHOWIE	Osuchów ul. Szkolna 1 96-323 Osuchów Tel. 46/857- 44- 71	
PUNKY PRZEDSZKOLNY W BOBROWCACH	Bobrowce ul. Mszczonowska 5 96-323 Osuchów 46/857- 44-91	
SZKOŁA PODSTAWOWA W OSUCHOWIE	Osuchów ul. Szkolna 1 96-323 Osuchów Tel. 46/857- 44 -71	
SZKOŁA PODSTAWOWA W PIEKARACH	Piekary ul.Piekarska 47 96-323 Osuchów 46/857-49-27	
SZKOŁA PODSTAWOWA WE WRĘCZY	96-300 Żyrardów ul.Szkolna 50 tel. 46/ 857-53-50	
SZKOŁA PODSTAWOWA W LUTKÓWCE	Lutkówka ul. Szkolna 1 96-323 Osuchów	

	tel. 46/857-44-27	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów
<p>SZKOŁA PODSTAWOWA W BOBROWCACH Bobrowce ul. Mszczonowska 5 tel.46 857- 44- 91</p>		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia przemocy wobec dzieci ✓ Diagnostyka i terapia psychologiczna ✓ Współpraca z dziećmi i młodzieżą sprawiającą trudności wychowawcze ✓ Zajęcia edukacyjne – integracyjne, aktywizujące ✓ Realizacja programów wychowawczych, edukacyjnych i resocjalizacyjnych ✓ Organizacja imprez rekreacyjnych, sportowych i kulturalno-oświatowych dla młodzieży ✓ Aktywizacja społeczna młodzieży
<p>NIEPUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI</p>		

ZDROWOTNEJ		
CENTRUM MEDYCZNE BIMED	Sienkiewicza 30 96-320 Mszczonów Tel. 46/ 857-99-99; 533-356-363	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadczenia pielęgniarско-pielęgnacyjne w miejscu zamieszkania pacjentów oraz w placówce ✓ Współpraca z lekarzem rodzinnym, instytucjami działającymi w ramach systemu opieki nad zdrowiem społeczeństwa

PRZYCHODNIA MEDYCYNY RODZINNEJ	ul. Maklakiewicza 3 96-320 Mszczonów tel. 46/857-16-56	✓ Pomoc medyczna ✓ Możliwość uzyskania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie
MEDYCYNA RODZINNA	ul .Piekarska 4 96-323 Osuchów 46/857-44-72	

Ponadto na terenie Mszczonowa funkcjonują inne podmioty, instytucje i organizacje pozarządowe, których działalność ukierunkowana jest na wsparcie dziecka i rodziny.

Szczególne wsparcie oferowane jest osobom chorym i niepełnosprawnym.

Udzielają go między innymi:

- Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych Uśmiech Dziecka, ul. Warszawska 27
- Gminne Centrum Informacji w Mszczonowie, ul. Żyrardowska 4

Duży nacisk kładzie się również na zajęcia sportowe, których oferta skierowana jest nie tylko do osób dorosłych, ale przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Zajęcia te pozwalają młodym ludziom na rozładowanie agresji i nadmiernej energii w sposób kontrolowany. Prowadzone są między innymi przez:

- **UKS Olimpijczyk 2008, ul. Szkolna 3,**
- **Stowarzyszenie Kultury Fizycznej FRESH, ul. Warszawska 27,**
- **Klub Sportowy Mszczonowianka, ul. Tarczyńska 31.**

Niemniej ważne są zajęcia o charakterze kulturalnym i artystycznym, które pozwalają dzieciom i młodzieży na rozwijanie swoich talentów i zainteresowań. Działania profilaktyczne, które skierowane są do wszystkich środowisk i grup społecznych, realizowane są w szczególności w formie zajęć plastycznych, literackich, muzycznych, tanecznych, teatralnych i wokalnych. Prowadzone są między innymi przez:

- **Mszczonowski Ośrodek Kultury,**

- **Miejską Bibliotekę Publiczną,**

- **Izbę Pamięci Rodziny Maklakiewiczów** – najslynniejszego mszczonowskiego rodu.

Jest to rodzina o muzycznych tradycjach, wśród jej przedstawicieli byli kompozytorzy, dyrygenci, muzycy, pedagodzy. Kontynuując muzyczne tradycje rodziny Maklakiewiczów, w budynku IPRM od 2015 r. prowadzone są bezpłatne zajęcia nauki gry na instrumentach (gitarze, akordeonie, keyboardzie, flecie poprzecznym, saksofonie, pianinie i perkusji) dla mieszkańców Gminy Mszczonów.

Bardzo prętnie na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej, zarówno osób dorosłych, jak i dzieci, działają między innymi:

- **Stowarzyszenie Ziemia Chełmońskiego ,**
- **Grupa Rekonstrukcji Historycznej Strzelcy**
- **Mszczonowskie Stowarzyszenie Historyczne.**

Z kolei najstarsi członkowie mszczonowskich rodzin mogą skorzystać z zajęć i spotkań organizowanych w ramach:

- **Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku,**
- **Klubów Senior+**

XII. Asystentura rodziny

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 stycznia 2015 r. każda gmina zobligowana jest do zatrudnienia asystenta rodziny, celem zapewnienia odpowiedniej jakości pracy z rodzinami doświadczającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Asystent rodziny kierowany będzie do pracy tylko z tymi Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Strona 29

rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczej oraz gdzie sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Rola asystenta rodziny polega m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez ich udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- współpraca ze wszystkimi instytucjami zajmującymi się dzieckiem i rodziną.

Ilość rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny w latach 2021-20221 przedstawia poniższa tabela:

	2021 r.	2022 r.
Ilość asystentów	1	1

Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta	13	19
Ilość dzieci w tych rodzinach	28	42

Nowe zadania na asystentów rodziny nałożyła ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Zgodnie z zapisami ustawy obszar działań asystenta rodziny poszerzył się poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Do zadań asystenta zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” należy:

- wsparcie i towarzyszenie emocjonalne,
- zapoznanie (przekazanie informacji i szczegółowe omówienie) kobiety w ciąży i/lub rodziny z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16.02.2017 roku”, dotyczącym możliwości wsparcia,
- opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,
- koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i/lub rodziny,
- występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz

kobiety w ciąży i jej rodziny.

XIII. Cel Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 jest stworzenie optymalnych warunków umożliwiających realizowanie transparentnego systemu wsparcia na rzecz rodzin i poprawę ich działania w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel główny:

Dalsze rozwijanie spójnego systemu wsparcia dziecka i rodziny w gminie Mszczonów.

Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka oraz rodziny – cel realizowany będzie poprzez następujące działania:
  - ✓ Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia,
  - ✓ Dofinansowanie wydatków, związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży z ubogich rodzin,
  - ✓ Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy.
- 2) Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej poprzez kompleksowe wsparcie rodzin zagrożonych dysfunkcją i dysfunkcyjnych – cel realizowany będzie poprzez następujące działania:
  - ✓ Systematyczne monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną.
  - ✓ Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
  - ✓ Zapewnienie dostępności konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.
  - ✓ Podejmowanie działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.
  - ✓ Rozwój wolontariatu.
  - ✓ Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
  - ✓ Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

- ✓ Promocję i realizację programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.
  - ✓ Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działania o charakterze sportowo-rekreacyjnym i kulturalno-oświatowym.
  - ✓ Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych.
  - ✓ Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
  - ✓ Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
- 3) Podnoszenie kompetencji osób i poszerzenie oferty instytucji działających w obszarze wspierania rodziny – cel realizowany będzie poprzez następujące działania:
- ✓ Organizację szkoleń, konferencji, treningów, podnoszących kwalifikacje osób działających na rzecz dziecka i rodziny.
  - ✓ Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
- 4) Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny – cel realizowany będzie poprzez następujące działania:
- ✓ Stałą współpracę z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami placówek oświatowych i ochrony zdrowia oraz przedstawicielami innych instytucji, działających na rzecz dziecka i rodziny.
  - ✓ Organizowanie narad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy pomiędzy Centrum Usług Społecznych i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się organizowaniem pomocy rodzinom.
  - ✓ Opracowanie wspólnych procedur postępowania z zakresu udzielania wsparcia dziecku i rodzinie.

XIV. Harmonogram działań

Gminny program wspierania rodziny na lata 2023–2025				
<u>Cel główny:</u> UTWORZENIE SPÓJNEGO SYSTEMU WSPARCIA DZIECKA I RODZINY W GMINIE MSZCZONÓW				
Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki	Jednostki realizujące	Okres realizacji
I. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka oraz rodziny	1) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i formy udzielonej pomocy ▪ liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą 	CUS	2023-2025
	2) Dofinansowanie wydatków, związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży z ubogich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba dzieci korzystających z posiłków 	CUS, placówki oświatowe	2023-2025
	3) Zapewnienie pomocy osobom doznającym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób (dorośli i dzieci) 	Policja, CUS, placówki oświatowe, placówki	2023-2025

	przemocy		ochrony zdrowia, GKRPA, Zespół Interdyscyplinar ny	
II. Zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej poprzez kompleksowe wsparcie rodzin zagrożonych dysfunkcją i dysfunkcyjnych	1) Systematyczne monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przyczyny przyznawania pomocy 	CUS, Policja, placówki oświatowe i inne	2023-2025

	2) Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin ▪ liczba rodzin, którym przydzielono asystenta 	CUS	2023-2025
	3) Zapewnienie dostępności konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego ▪ liczba osób i udzielonych porad 	CUS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, GKRPA,	2023-2025
	4) Podejmowanie działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba i rodzaj działań ▪ liczba osób objętych działaniami 	CUS, placówki oświatowe,	2023-2025
	5) Rozwój wolontariatu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba wolontariuszy ▪ liczba osób objętych wsparciem 	CUS, placówki oświatowe	2023-2025

6) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba założonych Niebieskich Kart <ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób objętych wsparciem ▪ liczba spotkań grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego 	Policja, CUS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	2023-2025
7) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba rodzin wspierających 	CUS	2023-2025

	8) Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci	<ul style="list-style-type: none"> liczba zrealizowanych programów 	placówki oświatowe, GKRPA	2023-2025
	9) Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działania o charakterze sportowo-rekreacyjnym i kulturalno- oświatowym	<ul style="list-style-type: none"> liczba i rodzaj działania o charakterze sportowo- rekreacyjnym i kulturalno- oświatowym 	ZHP, GKRPA, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	2023-2025
	10) Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo – rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych	<ul style="list-style-type: none"> liczba zorganizowanych imprez na rzecz rodziny 	UM, MOK, CUS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, kościoły,	2023-2025

<p>11) Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba dzieci umieszczonych interwencyjnie w pieczy zastępczej 	<p>Policja, CUS, placówki ochrony zdrowia</p>	<p>2023-2025</p>
<p>12) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, MOS, MOW, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach <ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach 	<p>CUS</p>	<p>2023-2025</p>

III. Podnoszenie kompetencji osób i poszerzenie oferty instytucji działających w obszarze wspierania rodziny	1) Organizacja szkoleń, konferencji, treningów podnoszących kwalifikacje osób działających na rzecz dziecka i rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba szkoleń, konferencji, treningów ▪ liczba uczestników 	CUS, UM, Policja, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	2023-2025
	2) Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba szkoleń ▪ liczba uczestników 	CUS	2023-2025
IV. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1) Stała współpraca z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami placówek oświatowych i ochrony zdrowia oraz przedstawicielami innych instytucji, działających na rzecz dziecka i rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba podjętych wspólnie interwencji ▪ liczba osób objętych wsparciem 	CUS, Policja, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, kuratorzy, organizacje pozarządowe	2023-2025

<p>2) Organizowanie narad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się organizowaniem pomocy rodzinom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba szkoleń, spotkań, konferencji, itp. 	<p>CUS, Policja, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe</p>	<p>2023-2025</p>
<p>3) Opracowanie wspólnych procedur postępowania z zakresu udzielania wsparcia dziecku i rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba wypracowanych procedur 	<p>CUS, Policja, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, kuratorzy</p>	<p>2023-2025</p>

XV. Beneficjenci programu

Adresatami Programu są dzieci i rodziny mieszkające w gminie Mszczonów, w szczególności te, które przeżywają trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin korzystnie wpływa również na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie społeczności lokalnej.

XVI. Źródła finansowania programu

W realizacji działań programowych stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najskuteczniejsze i najpełniejsze wykonywanie założonych zadań. Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 są:

- środki własne gminy,
- dotacje z budżetu państwa,

XVII. Realizatorzy programu

W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji, co pozwoli na pełne i kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miasta w Mszczonowie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Placówkami ochrony zdrowia,
- Organizacjami pozarządowymi.

XVIII. Monitoring i ewaluacja

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących.

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania. Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mszczonów umożliwi:

- a) rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,
- b) ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- c) stan zaawansowania prowadzonych działań,
- d) ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy, – zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Monitorowanie programu odbywa się na podstawie sprawozdawczości sporządzonej w corocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Centrum Usług Społecznych, przedłożonym Burmistrzowi Mszczonowa.

Dodatkowo sporządzone będą sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które zostaną przekazane wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program ma charakter otwarty, będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

XIX Spodziewane rezultaty

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami poprzez zrealizowanie celów szczegółowych.
- Podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w Program.
- Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.
- Zmiana postaw społecznych.
- Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych.
- Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.